

MUSTA MULTA TUNTUU, Luonto- ja eläinavusteista (Green Care) nuorisodiakoniaa

Lahden seurakuntayhtymä

Kokeilun idea ja tarve

Idea kokeiluun lähti kentältä nousevasta tarpeesta toiminnallis-terapeuttiselle pienryhmälle, jonka keskiössä on tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen. Aikaisempien satunnaisten kokemusten pohjalta halusimme toimia yhteistyössä hevostoiminta Mintelin kanssa, sekä hyödyntää sen ammattitaidon ja kokemuksen eläinavusteisesta toiminnasta ja sen hyödyistä, joita Mintelin toiminnalla on saatu aikaan esim. aikuisten kohdalla. Hankkeessa tuettavien nuorten rekrytointi tehtiin yhteistyöverkoston kautta, jotta tuki kohdistuisi mahdollisimman oikein, sekä laaja-alainen yhteistyö nuoren ja hänen lähipiirinsä avuksi mahdollistuisi. Hankehakemukseen kirjoitimme: ”Käytännössä ryhmätoiminta on vuorovaikutuksellista, valmentavalla otteella toimivaa, sekä eläinavusteista, tai Green Care - tyyppistä toimintaa. Näillä kyseisillä toiminnoilla on tutkittu positiivinen vaikutus nuoren hyvinvointiin. Näiden toimintojen hoitavat elementit auttavat itsetunnon rakentamisessa, sekä oman elämän haltuun ottamisessa. Luonto ja eläimet vaikuttavat stressiä vähentävästi, sekä masennusta hoitavasti. Nuorisotyön ja diakoniatyön välineenä kyseisiä toimintoja on käytetty ja kokeiltu erittäin vähän. Maailmalla Green Care on iso juttu, sekä eläinavusteinen toiminta tuettavien nuorten auttamiseksi.”

Halusimme myös löytöeläintalolla vapaaehtoisina toimien avata nuorille vapaaehtoistyön mahdollisuuksia itsenäisen liikkeelle lähtemisen osana. Omaa viljelypalstaa ylläpitäen halusimme löytää yhteyksiä myös tällaisille luontokokemuksille, sekä kokeilla jotain totaalisen uutta. Oli hieno kokemus nostaa omaa satoa maasta ja nähdä kasvun ihmeitä myös näin. Ikävä juttu oli tosin se, että suurin osa sadostamme oli ns. pöllitty juuri ennen sadonkorjuuta ☹️. Onneksi saimme kuitenkin sadonkorjuujuhlan nuorille ja heidän läheisilleen järjestettyä paikallisen ruokakaupan avulla... Yhteinen illallinen nuorten kokkaamana oli kokemus jota aion hyödyntää jatkossakin osana yhteydenpitoa vanhempiin ja huoltajiin.

Samalla halusimme lähentää kasvatus- ja diakoniatyön yhteistyötä, sekä tarjota nuorille tietoa diakoniatyön palveluista niin omalle itselleen kuin heidän perheilleen.

Kokeilun toteuttaminen käytännössä

Hankeen kohderyhmänä on nuoret ja nuoret aikuiset, jotka ovat opiskelleet erityiskouluissa ja/tai luokilla, tai joilla on erityisen tuen tarve opinnoista suoriutumisessa, tai niihin kiinnittymisessä. Useat nuoret jäävät tukea vaille heidän siirtyessä esim. lasten- ja nuorten psykiatrisesta sairaalakoulusta jatko-opintoihin. Sama tuen tarve ilmenee pienluokkataustaisilla nuorilla, jotka ovat hyötyneet tutun opettajan kanssa työskentelystä. Samalla monilla nuorilla olisi tarve terapeuttisia elementtejä sisältäviin tukitoimiin mielenterveydellisistä syistä, tai muun elämäntilanteen takia. Lahden seurakuntayhtymän erityisnuorisotyö, sekä oppilaitostyö on vahva osaaja verkostoitumisessa. Toimintamme tunnetaan ja sitä arvostetaan. Erityisnuorisotyö on jo kymmenen vuoden ajan rekrytoinut tuettavat nuoret, niin yksilötyössä, kuin erilaisten

ryhmätoimintojen alkaessa yhteistyöverkoston kautta. Näitä ovat mm. Koulutuskeskus Salpaus, Hämeen poliisi, Lahden peruskoulujen oppilashuolto, Lahden kaupungin lastensuojelu, sekä nuorisopsykiatria, erityisesti Kanervikon sairaalakoulu. Myös Valopilkku hankkeen kautta voidaan ohjata nuoria tähän toimintaan. Heidän tehtävänsä on tukea kiusattuja nuoria, sekä heidän perheitään. Tämän hankkeen kohderyhmän nuorilla on tukitaustaa entuudestaan. Kohderyhmän nuorilla joita hankkeeseen tuettavaksi rekrytoidaan on mm. pitkä koulukiusaamistausta (sairaalakoulu), mielenterveyshäiriöitä, erityisesti masennus, syömishäiriö, itsetuhoisia ajatuksia, tai muuten perhetilanteesta johtuvia tuen tarpeita. Hankkeen tarkoituksena on tukea myös totaaliyksinäisiä nuoria, joilla ei ole yhtään ystävää ja he ovat sosiaalisesti rajoittuneita, syrjäytyen omaan kotiin.

Kyseessä on pienryhmätoiminta, eli ryhmäkoko rajataan 4-5 nuoreen/ryhmä.

Toimintaa toteuttamassa olivat allekirjoittanut, Lahden seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja, Lahden seurakuntayhtymän erityisnuorisotyön kesätyöntekijä, Hevostoiminta Mintelin väki, sekä seurakuntayhtymän diakoni. Käytännön tasolla yhteistyössä toimivat myös paikallinen 4h-yhdistys ja Jokimaan löytöeläintalo. Toimintaan tarvittiin pikkubussi, toiminnassa käytettäviä suojavarusteita kuten kumisaappaita, viljelypalstan työvälineitä, sekä sipuleita ja siemeniä viljelyä varten. Tarjosimme nuorille myös välipalan.

Ryhmä kokoontui ympäri vuoden, kerran viikossa noin 3 tuntia kerrallaan.

Mitä kokeilusta opimme?

Kokeilun voi katsoa onnistuneen hyvin. Ryhmän nuoret olisivat toivoneet ryhmälle jatkoa ja toiminta loppui kyynelsilmin. Nuoret olivat sitoutuneita toimintaan ja tulivat tapaamisiin vaikka muuten päivä olisikin ollut huono. Alun jälkeen keskustelu eri teemoista ryhmässä oli vilkasta ja osa nuorista reipastui ja kasvoi oikein silmissä. Heidän koulutyönsä eteni hyvin, sekä heistä löytyi aivan uusia puolia ja voimia tarttua oman elämänsä haasteisiin. Yksi tytöistä haki mm. lammaspaimeneksi Metsähallituksen maille kahdeksi viikoksi yksin vastaamaan toiminnasta ja tuli valituksi 😊

Se että tapaamisia oli viikoittain ja koko vuoden, koettiin hyväksi. Diakonian osuus tapaamisissa jäi ensimmäisen ryhmän kohdalla pitkälle erityisnuorisotyön vastuulle. Seuraavassa ryhmässä tähän osa-alueeseen paneudutaan paremmin. Löytöeläintalolla vapaaehtoisina toimiminen oli hyvä juttu niin kauan kun ryhmän vetäjä oli mukana, tyttöjen omaehtoinen toiminta tässä ei toteutunut. Sisällöllinen osuus oli myös muuta kuin olimme toivoneet. Tästä syystä myös pieneläintoiminta toteutetaan jatkossa Mintelin tiloissa ja siihen olemme löytäneet ammattilaisen eläinten käytösneuvojan toimintaa ohjaamaan. Haluamme pitää keskiössä kohtaamisen ja vuorovaikutuksen teemat, sekä niiden vahvistamisen tällä toiminnalla nimenomaan eläinavusteisesti.

Toiminnan jatkuvuus ja mallin kehittäminen

Kokeilusta on meneillään toinen ryhmä, joka pääsi aikataulusyistä, sekä nuorten voinnista johtuen vasta syksyllä 2016. Sisällöllistä kehittämistä jatkamme toki niin hankkeen aikana kuin sen jälkeenkin. Aiomme jatkaa toimintaa omalla rahoituksella hankkeen jälkeen tehden kullekin ryhmälle sen tarpeista nousevan toimintasuunnitelman. Uutena ajatuksena on vielä kutsua vanhan ryhmän jäsenet koolle seurantatapaamiseen, sekä pyytää sinne mahdollisesti vielä diakonian työntekijä mukaan.

Haluaisitko tietää kokeilusta enemmän?

Yhteyshenkilönä koko hankkeen osalta toimii Lahden seurakuntayhtymän erityisnuorisotyönohjaaja Ville Forstedt, ville.forstedt@evl.fi. Hevostoiminta Mintelin toiminnan osalta, sekä voimauttavan hevos- ja eläintoiminnan osalta yhteyshenkilö on Riitta Silkko-Vainio, riitta.silkko-vainio@minteli.fi. Molempiin saa olla yhteydessä, sekä kysyä tarvittaessa mentoriksi.

Kuvauksen laati
Ville Forstedt
erityisnuorisotyönohjaaja
Lahden seurakuntayhtymä